

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, dnia 28 lipca 2014 r.

L. dz 220/KRIA/2014/w

Pan Janusz Żbik
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

W odpowiedzi na pismo z dnia 7 lipca 2014 r., znak DB-law-020-1/14, NK 181712/14, w uzupełnieniu pisma IARP z dnia 24 lipca 2014 roku, dotyczącego projektu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, w ramach konsultacji społecznych, niniejszym przesyłamy dodatkowe uwagi Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej w tym zakresie, porządkujące w naszej ocenie i ujednoznaczniające użyte w Rozporządzeniu sformułowania.

V-Prezes
Izby Architektów RP

Piotr Gadomski

Przewodniczący
Komisji Legislacji KRIA RP

Piotr Andrzejewski

UWAGI

- Ocenę rozporządzenia należy zacząć od lektury upoważnienia ustawowego oraz uzasadnienia. Art. 16 Prawa Budowlanego po zmianach określa wszystkie zagadnienia, które były już w dotychczasowym rozporządzeniu z 2006 r. Różnice są prawie niewidoczne, chociaż odnoszą się do innej konstrukcji prawnej uprawnień wprowadzonych ustawą o ułatwieniu dostępu do niektórych zawodów regulowanych. Na szczególną uwagę zasługuje zapis w pkt. 2 lit. d) przyjęty za podstawę do bardzo szczegółowego ustalenia procedur przeprowadzenia egzaminów w rozporządzeniu. Stoi to w sprzeczności z zasadą samorządności Izby zapisaną w art. 4 ustawy o izbach, potwierdzoną dodatkowo w art. 8 pkt 4 i 5.

W naszej ocenie samorząd zawodowy nie powinien być tylko administratorem instrukcji zawartej w rozporządzeniu co do przeprowadzenia egzaminu. Taka szczegółowa procedura w zawarta w przepisie powszechnie obowiązującym byłaby dopuszczalna jedynie w przypadku, gdyby to Ministerstwo przeprowadzało egzamin na uprawnienia budowlane. Jeżeli tak szczegółowe regulacje w tym zakresie pozostaną w treści rozporządzenia, będzie to stanowić istotne ograniczenie kompetencji samorządu w tym zakresie.

- Do najbardziej istotnych uwag należą uwagi do § 15.

W tym miejscu, zanim przejdziemy do samych uwag, chcemy wyrazić satysfakcję z zachowania dla ograniczonych uprawnień w zakresie architektury ograniczenia do zabudowy zagrodowej. Oznacza to bowiem, uwzględnienie przez Ministerstwo racjonalnych i respektujących interes publiczny argumentów w toczącej się, w tej kwestii, debacie. Niewątpliwie też pogłębi to zaufanie do merytorycznej wartości przepisów tworzonych w Ministerstwie.

§ 15 ust. 1 brzmi :

"Uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej bez ograniczeń uprawniają do:

- 1) sporządzania projektu architektoniczno-budowlanego, lub*
- 2) kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym*

- w odniesieniu do architektury obiektu."

Zgodnie z artykułem 34, ust. 3 ustawy Prawo Budowlane – projekt budowlany składa się z projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz z projektu architektoniczno-budowlanego. Projekt zagospodarowania terenu to urbanistyczna część rozstrzygnięć projektowych przynależna kompetencjom architekta - to właśnie w projekcie zagospodarowania terenu rozstrzyga się o zgodności zamierzenia budowlanego z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub decyzją o warunkach zabudowy. Rozstrzygnięcia te są podstawowym kryterium udzielania pozwolenia na budowę i odpowiedzialności zawodowej architekta. Nie może zatem, ta przywołana w

Prawie Budowlanym instytucja, pozostać bez odniesienia do niej kompetencji i uprawnień zawodowych.

Wnosimy, w związku z tym, o prostą korektę § 15 ust. 1, ppkt 1, do następującego brzmienia, które usunie tą wadę:

"Uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej bez ograniczeń uprawniają do:

- 1) sporządzania projektu **budowlanego**, lub*
 - 2) kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym*
- w odniesieniu do architektury obiektu."*

INNE UWAGI SZCZEGÓŁOWE

- Należy zauważyć, że w rozporządzeniu używane jest określenie izba - rozumiana jako właściwy organ (izby architektów albo inżynierów budownictwa - definicja wg § 2 pkt. 2), a także określenia komisja kwalifikacyjna (w tym w odniesieniu do procedur egzaminacyjnych), która jest właśnie właściwym organem izby.
Wobec faktu, iż ustawa Prawo Budowlane posługuje się określeniem „komisja egzaminacyjna” (art. 12 ust 4), która powoływana jest przez organ samorządu zawodowego, konieczne jest sprawdzenie poprawności i spójności przepisów w zakresie operowania tymi określeniami.
- § 3 ust. 3. mówi :
"Za odbycie rocznej praktyki uznaje się praktykę odbytą w wymiarze 1800 godzin rocznie."
W przypadku praktyki odbytej w innym wymiarze godzin rocznie czas jej trwania należy odpowiednio wydłużyć. Często praktykę odbywa się w tzw. „niepełnym wymiarze godzin” pracując jednocześnie w biurze i nadzorując prace na budowie.
W związku z tym proponuję się zmianę brzmienia tego zapisu na następujące :
"Za odbycie rocznej praktyki uznaje się praktykę odbytą w wymiarze 1800 w okresie nie dłuższym niż dwa lata".
- W § 3 ust. 4 proponuje się, aby *"do praktyki zawodowej na budowie zaliczać wykonywanie czynności inspekcyjno-kontrolnych wykonywanych w organach nadzoru budowlanego"*.
Zapis ten budzi dwojakie wątpliwości :
po pierwsze jest dość szeroki i mogą powstać wątpliwości interpretacyjne. Dlatego konieczne byłoby wyszczególnienie, co należy zaliczyć do czynności inspekcyjno-kontrolnych i jak należy dokumentować ich przebieg;
po drugie uprawnienie do zaliczenia w poczet praktyki zawodowej *"wykonywania czynności inspekcyjno- kontrolnych"* w ogólności budzą obawy o przekroczenie delegacji ustawowej. Praktyka inspekcyjno-kontrolna nie jest tożsama z projektowaniem ani prowadzeniem robót budowlanych. Sprowadza się bowiem do kontroli obiektu (ew. projektu) w zakresie podstawowych wymagań formalno-prawnych bez jakiegokolwiek doświadczenia z zakresu przygotowania inwestycji i kolejnych faz opracowywania dokumentacji projektowej. Taki zapis otwiera szeroko furtkę dla osób z nawet

wieloletnim doświadczeniem urzędniczym jako prosty i łatwy sposób uzyskania uprawnień projektowych bez praktyki w tym zakresie.

IARP rekomenduje wycofanie tego zapisu.

- W § 3 ust. 5 wskazano, że *"praktyka musi być potwierdzona przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane, wpisaną na listę członków izby"*.

Zapis ten powinien jednoznacznie wskazywać, że osoba potwierdzająca praktykę **to osoba z uprawnieniami bez ograniczeń**. Tylko bowiem pełne kompetencje zawodowe dają możliwość nadzoru, kontroli i oceny procesu praktykowania w zawodzie.

Doprecyzowania wymaga również, że musi to być **„czynny członek izby”**.

- W § 5 ust. 4 czytamy: *"na wniosek komisji kandydat może przedstawić prace projektowe, wykonane w ramach praktyki zawodowej"*. Z uwagi na eliminację konieczności prowadzenia książki praktyk zasadnym byłaby modyfikacja brzmienia tego zapisu, tak aby zobligować kandydata na wniosek komisji do przedstawienia prac projektowych, które de facto stanowią potwierdzenie nabytych przez niego umiejętności, wystarczającą zmianą będzie więc zamiana **„może” na „jest zobligowany” lub „na wniosek komisji kandydat przedstawia”**. **Wstawianie zapisów, zgodnie z którymi kandydat może wykonać polecenie komisji jest bezcelowe, równie dobrze mogłoby w ogóle nie być tego zapisu w Rozporządzeniu i wywołałoby ten sam skutek w sensie formalno – prawnym i faktycznym. Poza tym uniemożliwia to komisji prawidłową weryfikację praktyki zawodowej kandydata.**

W tym miejscu, **w połączeniu z pkt. 3 wskazać należy negatywne konsekwencje** wyeliminowania z zapisów rozporządzenia przepisu przewidującego możliwość żądania przez Izbę od organu administracji architektoniczno-budowlanej lub nadzoru budowlanego lub inwestora przedstawienia prac projektowych wykonanych w ramach praktyki zawodowej lub potwierdzenia zakresu robót budowlanych. Z praktycznego punktu widzenia jest to zabezpieczenie dla kandydatów, często bowiem zdarzało się, iż kandydaci nieprawidłowo wypełnili książkę praktyk, tak samo obecnie mogą nieprawidłowo wypełnić oświadczenie. Komisje często korzystały z uprawnień o których mowa w pkt. 3 powyżej i w niniejszym punkcie aby pomóc kandydatowi w sensie dowodowym udokumentować faktycznie odbytą praktykę zawodową pomimo błędnie wypełnionej książki (obecnie oświadczenia). Eliminacja powyższych zapisów wprowadzi zbyt duży formalizm w ocenie, a brak skorzystania z innych środków dowodowych spowoduje, iż kandydaci którzy faktycznie odbyli wymaganą praktykę zawodową de facto nie będą mieli jej zaliczonej z przyczyn formalnych. Takich rozwiązań w kontekście deregulacji należy unikać.

- W § 5 ust. 5 mówi : *„weryfikacji posiadanego wykształcenia oraz weryfikacji praktyki zawodowej w zakresie, o którym mowa w § 3 i § 4 ust. 2, izba dokonuje w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku”*. Ponieważ brak wyjaśnienia jakiego rodzaju jest to termin, należy go traktować instrukcyjnie a to może spowodować problemy z procedowaniem wstępnego etapu kwalifikacji. Nie ma bowiem najmniejszych wątpliwości, że kwalifikowanie wykształcenia i praktyki zawodowej może wymagać uzyskania dodatkowych wyjaśnień. Musi być na nie czas – izba powinna więc jedynie przystąpić do kwalifikowania w wyznaczonym terminie.

Należy rozważyć zmianę tego zapisu uwzględniając również, że w obecnej postaci oznacza on w praktyce konieczność pracy komisji kwalifikacyjnej przynajmniej raz w miesiącu, podczas gdy terminy

sesji egzaminacyjnych są dwa razy w roku. Zatem komisja nie może być zwoływana dla każdego kandydata w dowolnym terminie.

W przypadku pozostawienia 30 dniowego terminu mimo powyższej uwagi proponujemy zapis: : „(..) **Izba dokonuje w terminie 30 dni od dnia doręczenia kompletnego wniosku**”.

- Negatywnie należy ocenić likwidację regulacji dotyczącą uprawnienia Izby do wydania decyzji o odmowie nadania uprawnień budowlanych bez przeprowadzania egzaminu. Jeżeli kandydat nie odbył wymaganej praktyki zawodowej, bezcelowym jest podejście do egzaminu pisemnego, z uwagi na fakt, iż wynik tegoż egzaminu nie będzie miał wpływu na decyzję, która z uwagi na nie spełnienie podstaw w zakresie praktyki zawodowej i tak będzie negatywna.
- W § 7 ust. 3 mowa jest o tym, aby *"część pisemna oraz część ustna egzaminu rozpoczynała się w dniu i o godzinie wyznaczonej przez Izbę"*. Zapis ten należałoby poszerzyć o wskazanie tego terminu na miesiąc przed wyznaczonym terminem egzaminu i powiadomienie kandydatów, ewentualnie umieszczenie stosownej informacji na stronie internetowej. W uprzedniej wersji rozporządzenia zapis taki się znajdował, natomiast obecnie został on zlikwidowany, co należy uznać za negatywną praktykę.
- W § 9 ust. 4 czytamy: *"karta odpowiedzi bez prawidłowo zamieszczonego oznaczenia kodowego nie podlega ocenie przez komisję"*. Jest to praktyka spotykana powszechnie we wszystkich konkursach, aczkolwiek wydaje się, że jest to zapis zbyt rygorystyczny (co z osobami, które np. na jednej stronie nie wpisały kodu? albo wpisały kod ale zamiast w miejscu do tego wskazanym na środku strony?). Zapis ten można zmodyfikować w następujący sposób: *"karta odpowiedzi bez oznaczenia kodowego nie podlega ocenie przez komisję"*.

Powyższe uwagi stanowią tylko wybraną część materiału zgromadzonego przez IARP, w trakcie konsultacji projektu rozporządzenia na wszystkich szczeblach naszego Samorządu Zawodowego. Nie wyczerpują one wszystkich kwestii podniesionych w trakcie tych konsultacji, dlatego też jesteśmy gotowi przekazać Panu Ministrowi całość zgromadzonych uwag w odrębnym trybie, w ich oryginalnym, autorskim brzmieniu.

V-Prezes
Izby Architektów RP

Piotr Gadomski

Przewodniczący
Komisji Legislacji KRIA RP

Piotr Andrzejewski